

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

Кафедра економіки та економічної теорії

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«БІЗНЕС-ЕКОНОМІКА»**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	05 «Соціальні та поведінкові науки»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	051 «Економіка»
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Третій (освітньо-науковий)
ФАКУЛЬТЕТ	Економічний

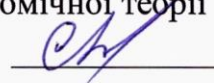
Робоча програма з навчальної дисципліни «Бізнес-економіка» для здобувачів вищої освіти економічного факультету за спеціальністю 051 «Економіка», третій рівень вищої освіти / Укладач Т.В. Понедільчук. Біла Церква: БНАУ, 2020. 22 с.

Розробник: Т.В. Понедільчук, кандидат екон. наук, доцент.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри економіки та економічної теорії

(Протокол № 1 від 28.08 2020 р.)

Завідувач кафедри економіки та економічної теорії
кандидат екон. наук, доцент

С.Г. Батажок

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету
(Протокол № 1 від 31.08 2020 р.)

Голова науково-методичної комісії,
доктор екон. наук, професор

І.М. Паска

Гарант ОП «Економіка»
доктор екон. наук, професор

О.М. Варченко

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	6
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БІЗНЕС-ЕКОНОМІКА»	7
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	8
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
6.1. Лекції	9
6.2. Практичні заняття	13
6.3. Самостійна робота	15
6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	16
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	16
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	17
9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	17
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	18
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	20
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	20

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з планом на 2020–2021 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Бізнес-економіка» для денної та заочної форми навчання виділено 150 академічних годин (5 кредитів ECTS), у т.ч. аудиторних – 60 години (лекції – 28, практичні заняття – 30, іспит – 2), самостійна робота – 90 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 5	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Вибіркова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
Змістових модулів – 3	Спеціальність 051 «Економіка»	2-й	2-й
		<i>Семестр</i>	
Загальна кількість академічних годин – 150		4-й	4-й
		<i>Лекції</i>	
		28 год.	6 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувачів – 5	третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти	<i>Практичні</i>	
		30 год.	6 год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		90 год	136 год.
		Підсумковий контроль: іспит (2 год)	

Метою вивчення дисципліни «Бізнес-економіка» є розвиток у здобувачів наукового ступеня доктора філософії навичок адекватного застосування понятійного апарату, методологічного і прикладного інструментарію для оцінювання раціональності та ефективності ведення бізнесової діяльності, вмінь виявляти нові явища та проблеми підприємницьких організацій, а також систематизації знань про закономірності, принципи і особливості формування, розвитку діяльності підприємницьких структур.

Завдання курсу полягає у розвиненні поглядів на сучасні можливості розвитку бізнесу; формуванні у слухачів уявлення про професійну діяльність фахівців з розвитку бізнесу; набутті знань щодо ціннісної пропозиції та формуванні навичок її створення через розвинення умінь продукувати та впроваджувати нові ідеї (новації) в діяльність бізнес-структур різних типів; опануванні методичних підходів та відповідного інструментарію

ідентифікації передумов та оцінки перспектив розвитку бізнесу; оволодінні новими технологіями та інструментарієм прогнозування (передбачення) успішного розвитку бізнесу в різних сферах; набутті умінь та навичок економічного обґрунтування проектів з розвитку бізнесу; формування навичок вирішення проблемних ситуацій з приводу розвитку бізнесу при здійсненні управлінської діяльності в бізнес-організаціях.

Дисципліна «Бізнес-економіка» включає в себе теоретичні, методичні і прикладні аспекти економічної діяльності та організації суб'єктів підприємництва, технології їх створення і стратегії розвитку, явищ і процесів, що складають у своїй сукупності підприємницьку діяльність. При вивченні курсу здобувачі повинні навчитися продукувати нові ідеї щодо розвитку бізнесу; визначати та аналізувати проблеми розвитку бізнесу та розробляти заходи щодо їх вирішення; визначати та впроваджувати стратегії, плани та програми розвитку бізнесу; здійснювати теоретичні і прикладні дослідження у сфері розвитку бізнесу; вирішувати проблемні ситуації, що виникають в діяльності бізнес-структур за умов невизначеності і ризиків.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Бізнес-економіка» базується на знаннях таких дисциплін як «Економіка підприємств», «Менеджмент», «Організація виробництва» тощо.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю «Економіка» відповідно до ОНП	Результати навчання з дисципліни «Бізнес-економіка»
<p>ПРН 4. Ініціювати інноваційні міждисциплінарні наукові проекти, володіти креативністю, забезпечувати лідерство та повну автономність їх реалізації</p>	<p>4.1. Продукувати нові ідеї щодо розвитку бізнесу; 4.2. Визначати та впроваджувати стратегії, плани та програми розвитку бізнесу.</p>
<p>ПРН 5. Володіти навичками пошуку та критичного аналізу первинної та вторинної інформації, встановлення взаємозв'язків тарелвантності, обґрунтування методів та моделей її обробки, аналізу та зберігання</p>	<p>5.1 Вміти здійснювати теоретичні і прикладні дослідження у сфері економічної діяльності з використанням сучасних методів і технологій.</p>
<p>ПРН 10. Володіти спеціальними знаннями у предметній області, обирати адекватні методи, моделі дослідження стану та прогнозування розвитку різних економічних систем, вміти використовувати інший (релевантний) інструментарій прийняття науково обґрунтованих рішень у процесі здійснення професійній діяльності</p>	<p>10.1. Визначати та аналізувати проблеми розвитку бізнесу та розробляти заходи щодо їх вирішення; 10.2. Вирішувати проблемні ситуації, що виникають в діяльності бізнес-структур за умов невизначеності та ризиків.</p>

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БІЗНЕС-ЕКОНОМІКА»

Змістовий модуль 1.

Концептуальні основи розвитку бізнесу

Тема 1. Підприємництво як сучасна форма господарювання.

Тема 2. Організація підприємницької діяльності.

Тема 3. Правове регулювання підприємницької діяльності.

Тема 4. Внутрішньофірмова організація підприємництва.

Змістовий модуль 2.

Прикладний інструментарій розвитку бізнесу

Тема 5. Розвиток бізнесу на різних етапах його життєвого циклу.

Тема 6. Інновації в розвитку агробізнесу.

Тема 7. Бізнес-модель: формування та трансформація.

Змістовий модуль 3.

Прогнозування та оцінка ефективності розвитку бізнесу

Тема 8. Розвиток теорії результативності діяльності підприємства.

Тема 9. Методичний базис вимірювання результативності діяльності підприємства.

Тема 10. Ділова репутація та конкурентна позиція агробізнесу.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Теми	Денна форма навчання					Заочна форма навчання				
		Всього	Аудиторні			СР	Всього	Аудиторні			СР
			Разом	З них				Разом	З них		
				Лекції	Практичні				Лекції	Практичні	
<i>Змістовий модуль 1.</i>											
Концептуальні основи розвитку бізнесу											
1	Тема 1.1	12	6	2	4	6	13	1	1		12
2	Тема 1.2	14	6	4	2	8	13	1		1	12
3	Тема 1.3	14	6	2	4	8	13	1	1		12
4	Тема 1.4	14	6	4	2	8	15	1		1	14
Всього за модулем 1		54	24	12	12	30	54	4	2	2	50
<i>Змістовий модуль 2.</i>											
Прикладний інструментарій розвитку бізнесу											
5	Тема 2.1	18	8	4	4	10	17	1	1		16
6	Тема 2.2	18	8	4	4	10	17	1		1	16
7	Тема 2.3	16	6	2	4	10	17	1	1		16
Всього за модулем 2		52	22	10	12	30	51	3	2	1	48
<i>Змістовий модуль 3</i>											
Прогнозування та оцінка ефективності розвитку бізнесу											
8	Тема 3.1	14	4	2	2	10	15	1		1	14
9	Тема 3.2	14	4	2	2	10	14	2	1	1	12
10	Тема 3.3	14	4	2	2	10	14	2	1	1	12
Всього за модуль 3		42	12	6	6	30	43	5	2	3	38
Іспит		2					2				
РАЗОМ		150	58	28	30	90	150	12	6	6	136

Примітка: СР – самостійна робота.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Лекції є одним з найважливіших видів навчальних занять і складають основу теоретичного навчання, у них систематизовані основи наукових знань з відповідної теми, розкрито стан і перспективи розвитку визначених питань, концентрація уваги здобувачів привертається на найбільш складних питаннях, здійснюється мотивація їх активної пізнавальної діяльності та формування творчого мислення.

Тема і зміст лекції	К-ть годин
<p><i>Змістовий модуль 1.</i> Концептуальні основи розвитку бізнесу</p>	
<p>Тема 1.1. Підприємництво як сучасна форма господарювання. Соціально-економічна сутність підприємництва. Цілі та об'єкти підприємництва. Суб'єкти підприємництва. Підприємницьке середовище і його характеристика. Підприємництво, як основа економічної активності індивідуумів. Технократичний та соціальний аспекти підприємництва. Основи підприємницької етики. Особливі особисті риси підприємця. Ділові риси підприємця. Імідж підприємця. Ділова культура підприємця. Масштаби підприємництва в ринковій економіці. Агробізнес та особливості підприємництва. Малий бізнес і особливості його ведення. Середній бізнес, як результативна форма залучення капіталу. Великий бізнес – позитиви та негативи ведення. Ознаки та прояви тіньової економіки в бізнесі. Сутність тіньового бізнесу. Різновиди тіньових схем ведення бізнесу. Способи ухиляння від оподаткування. Офшори для бізнесу. Рейдерство у бізнесовій діяльності.</p>	2
<p>Тема 1.2. Організація підприємницької діяльності. Різновиди підприємницької діяльності. Інноваційне підприємництво. Виробниче підприємництво. Комерційне підприємництво. Фінансово-кредитне підприємництво. Посередницьке підприємництво. Венчурне підприємництво. Соціальне підприємництво. Форми організації агробізнесу. Форми організації бізнесу. Індивідуальне підприємництво. Партнерське підприємництво (господарські товариства). Корпоративне підприємництво (акціонерні товариства). Виробничі кооперативи. Унітарні підприємства. Інтеграційні підприємницькі структури. Концерни як найпоширеніша форма вертикальної інтеграції. Консорціум – тимчасове об'єднання груп підприємців. Фінансово-промислові та промислово-фінансові групи.</p>	4

<p>Тема 1.3. Правове регулювання підприємницької діяльності. Розвиток національного законодавства стосовно підприємницької діяльності. Конституційні межі підприємницької діяльності в Україні. Нормативно-правові акти загального і спеціального характеру. Генезис формування правової бази підприємництва. Основні позитиви та недоліки правового забезпечення підприємництва в Україні. Особливості правового регулювання приватного (індивідуального) підприємництва. Основні нормативно-правові акти регулювання діяльності малого бізнесу та агробізнесу зокрема. Державний контроль за діяльністю приватних підприємств. Правовий режим майна приватного підприємця. Порядок використання майна у підприємницькій діяльності фізичної особи-підприємця. Підстави та порядок припинення підприємницької діяльності підприємця. Нормативно-правове регулювання діяльності підприємств. Нормативно-правове регулювання діяльності підприємств агробізнесу. Структура законодавчої бази регулювання діяльності підприємств. Регулювання правовідносин підприємств (майнових, договірних, фінансових тощо). Регулювання прав, обов'язків і відповідальності підприємств. Правовий захист підприємств. Регулювання економіко-правових відносин підприємницьких інтеграційних утворень. Законодавство щодо порядку утворення і діяльності корпорацій. Види суб'єктів корпоративних правовідносин. Правове регулювання процедур злиття та поглинання підприємств. Особливості злиття та поглинання у державному та приватному секторах економіки. Фінансово-промислові групи та режим правового регулювання їх функціонування.</p>	2
<p>Тема 1.4. Внутрішньофірмова організація підприємництва. Системність та внутрішня ієрархія складових в суб'єкті підприємницької діяльності. Суб'єкт підприємництва як системне утворення. Організаційні складові суб'єкта підприємницької діяльності. Організаційні структури суб'єкта підприємництва (виробнича, управлінська, інфраструктури, логістична, інформаційна). Діагностика організації діяльності суб'єкта підприємництва. Об'єкти оцінювання організаційного рівня підприємницької структури. Показники оцінювання організаційно-технічного рівня. Методи оцінювання організаційно-технічного рівня. Інтерпретація результатів оцінювання організаційно-технічного рівня суб'єкті підприємництва. Організаційний дизайн суб'єктів підприємництва. Основи проектування організації економічної діяльності суб'єктів підприємництва. Соціальне проектування агробізнесу. Проектування організації інформаційних та документальних потоків. Реалізація і оцінювання ефективності проектів організації підприємницької діяльності. Технології впровадження організаційно-технічних заходів у підприємництво.</p>	4

Основи управління здійснення організаційних проектів. Показники ефективності виконання організаційних проектів. Методи визначення результативності реалізації організаційних проектів.	
Разом за змістовим модулем 1	12
<i>Змістовий модуль 2.</i> Прикладний інструментарій розвитку бізнесу	
<p>Тема 2.1. Розвиток бізнесу на різних етапах його життєвого циклу. Концепція розвитку бізнесу та агробізнесу зокрема. Розвиток як філософська та економічна категорія. Логіка розвитку з позицій системного підходу. Поняття розвитку в економічній науці. Прояви розвитку та їх класифікація. Рушійні сили розвитку. Форми розвитку: еволюція та революція. Види розвитку: прогресивний та регресивний розвиток. Типи розвитку: інноваційний та стратегічний розвиток. Системний підхід до визначення моделей розвитку бізнесу та агробізнесу зокрема. Моделі розвитку бізнесу: «організаційний розвиток – бізнес-розвиток», «внутрішній розвиток – зовнішній розвиток». Взаємозв'язок та взаємообумовленість моделей розвитку бізнесу. Життєвий цикл в розвитку бізнесу. Стартап, зростання, уповільнення, масштабування, спеціалізація, диференціація, диверсифікація, скорочення. Особливості розвитку бізнесу на кожній фазі його життєвого циклу: цінності, очікування, можливості, обмеження.</p>	4
<p>Тема 2.2. Інновації в розвитку агробізнесу. Різновиди інновацій в сфері розвитку агробізнесу. Різновиди інновацій у сфері розвитку агробізнесу. Ціннісний підхід до визначення рішень в сфері розвитку бізнесу: створення нової ціннісної пропозиції; формування нового ринку; трансформація агробізнесу. Функціональний підхід до розробки інновацій в сфері розвитку агробізнесу: продуктові інновації; процесні інновації; ринкові інновації; організаційні інновації. Передумови здійснення, цілі та результати інноваційної діяльності. Чинники зовнішнього середовища, що визначають інноваційну активність. Внутрішні передумови здійснення інноваційної діяльності. Цільові сфери та результати інновацій. Способи захисту інтелектуальної власності. Джерела фінансування інновацій. Генерація інновацій на основі менеджменту знань. Розробка та реалізація продуктових інновацій. Види продуктових інновацій. Етапи розробки нового продукту. Аналітичний інструментарій розробки продуктових інновацій. Джерела фінансування продуктових інновацій. Методичні основи обґрунтування ефективності продуктових інновацій. Способи впровадження продуктових інновацій. Розробка та реалізація проектів виходу на нові ринки. Передумови та стратегічні наслідки виходу на нові ринки: способи виявлення на оцінки. Етапи розробки та прийняття рішень щодо виходу на новий ринок. Методичні</p>	4

основи обґрунтування ефективності проекту виходу на новий ринок. Впровадження стратегії географічної експансії.	
<p>Тема 2.3. Бізнес-модель: формування та трансформація. Формування бізнес-моделі. Бізнес-модель як джерело розвитку бізнесу. Підходи до трактування змісту бізнес-моделі. Різновиди бізнес-моделей. Етапи моделювання бізнесу. Бізнес-стейкхолдери та їх інтереси. Концепція стейкхолдерів. Інтереси стейкхолдерів як рушійна сила бізнес-розвитку. Матриця стейкхолдерів «залученість – влада». Вибір потенційних партнерів на основі концепції стейкхолдерів. Ціннісна пропозиція – ключова ланка бізнес-моделі. Поняття ціннісної пропозиції. Профіль ціннісної пропозиції та фактори, що його зумовлюють. Моделювання ціннісної пропозиції для клієнтів. Комунікація в бізнес-моделі. Сутність та форми бізнес-комунікацій. Партнерські відносини з клієнтами (внутрішніми та зовнішніми). Бізнес-формати партнерської взаємодії на міжорганізаційному та особистісному рівнях. Нетворкінг в бізнесі, його різновиди та значення. Фінансова модель бізнесу. Поняття та способи побудови фінансової моделі бізнесу. Джерела фінансування інноваційних рішень. Ключові показники ефективності та результативності бізнесу (KPI). Застосування ВІ-технологій для моніторингу та оцінки бізнес-процесів.</p>	2
Разом за змістовим модулем 1	10
<i>Змістовий модуль 3.</i> Прогнозування та оцінка ефективності розвитку бізнесу	
<p>Тема 3.1. Розвиток теорії результативності діяльності підприємства. Понятійний апарат ефективності та результативності діяльності підприємства. Логіка визначення понять: «результат», «ефекти», «результативність», «ефективність». Характеристика концептуальної відмінності між поняттями «результат» та «ефект». Ключові проблеми ідентифікації в теоріях результативності та ефективності: взаємозв'язок між використаними ресурсами та обсягом отриманих результатів; проблема усвідомлення, фіксації та підтримання зв'язку між цілями економічної діяльності та економічними результатами; методична проблема зведення до єдиної метрики економічних та неекономічних складових господарських процесів для визначення їх результативності; інформаційна проблема визначення потрібних елементів «потреба – спосіб-результат» (з позицій споживача та виробника. Генезис розвитку теорій ефективності. Характеристика основних підходів в розвитку теорії ефективності: технічний, фінансовий, ринковий, інформаційний, екологічний. Напрямки розвитку теорії результативності та їх ідентифікація.</p>	2
<p>Тема 3.2 Методичний базис вимірювання результативності діяльності підприємництва. Критерії</p>	2

<p>результативності та ефективності: систематизація та взаємозв'язок. Взаємозв'язок критеріїв та цілей діяльності підприємства. Суттєве наповнення терміну «критерій». Логіка формування критерію для визначення результативності (ефективності) оцінювання процесів та об'єктних явищ. Характеристика загальних критеріїв результативності: стабільність, економічна стійкість, зростання, здатність до адаптації. Типологізація критеріїв результативності та ефективності. Принципи оцінювання результативності. Розкрити зміст принципів: періодичності, об'єктивності, точності, оперативності, дієвості, системності; їх сутності, значення та необхідності дотримання в процесі оцінювання результативності діяльності підприємства. Метрики оцінки результативності. Відносна метрика вимірювання. Інтервальна, порядкова, номінальна, динамічна, негативна, просторова.</p>	
<p>Тема 3.3. Ділова репутація та конкурентна позиція агробізнесу. Ділова репутація в агробізнесі. Поняття ділової репутації та її ролі в сучасному бізнес-середовищі. Репутація як стратегічний актив. Складові ділової репутації. Чинники, що впливають на ділову репутацію. Рівні формування ділової репутації. Репутаційний капітал бізнесу. Цільові аудиторії репутації. Компоненти репутації (фінансові, ринкові, організаційні, соціальні). Інструменти управління діловою репутацією. Капіталізація ділової репутації. Конкурентна позиція як результат розвитку бізнесу. Підходи до трактування та способи оцінки. Чинники, що визначають конкурентну позицію бізнесу. Методи фіксації конкурентної позиції та прогнозування її зміни. Рухливість конкурентної позиції та її відстеження.</p>	2
<p>Разом за змістовим модулем 3</p>	6
<p>Всього</p>	28

6.2. Практичні заняття

Практичні заняття проводяться з метою поглибленого освоєння матеріалу лекцій, вироблення навичок у вирішенні практичних завдань і формуванню розрахункового інструментарію при проведенні наукових досліджень в області аграрної економіки. Основним змістом практичних занять є активна робота кожного здобувача вищої освіти на основі того, що заняття включають в себе і спеціально підготовлені презентації-виступи за найбільш актуальними проблемами наукових досліджень в економіці, водночас матеріал виступу не повинен дублювати лекційний матеріал. Тема для такого виступу може бути запропонована викладачам або обрана самим здобувачем. На занятті здобувач демонструє знання предмета, коригує

інформацію, отриману в процесі лекційних і позааудиторних занять, формує певний імідж дослідника в очах викладача і колег, отримує навички усного виступу і культури ведення дискусії. Крім презентації-виступу на заняттях застосовуються такі форми роботи здобувачів: відповідь з передбачених запитань за темою, що розглядається; виконання кейса і домашнього завдання; написання есе.

Теми практичних занять	К-ть годин
<i>Змістовий модуль 1.</i> Концептуальні основи розвитку бізнесу	
Тема 1.1. Підприємництво як сучасна форма господарювання. Соціально-економічна сутність підприємництва. Основи підприємницької етики. Масштаби підприємництва в ринковій економіці. Ознаки та прояви тіньової економіки в бізнесі.	4
Тема 1.2. Організація підприємницької діяльності. Різновиди підприємницької діяльності. Форми організації бізнесу та агробізнесу зокрема. Інтеграційні підприємницькі структури.	2
Тема 1.3. Правове регулювання підприємницької діяльності. Розвиток національного законодавства стосовно підприємницької діяльності. Особливості правового регулювання приватного (індивідуального) підприємництва та агробізнесу зокрема. Нормативно-правове регулювання діяльності підприємств агробізнесу. Регулювання економіко-правових відносин підприємницьких інтеграційних утворень.	4
Тема 1.4. Внутрішньофірмова організація підприємництва. Системність та внутрішня ієрархія складових в суб'єкті підприємницької діяльності. Діагностика організації діяльності суб'єкта підприємництва. Організаційний дизайн суб'єктів підприємництва. Реалізація і оцінювання ефективності проектів організації підприємницької діяльності. Соціальне проектування бізнесу та агробізнесу зокрема. Концепція розвитку агробізнесу. Технології впровадження організаційно-технічних заходів у підприємництво.	2
Разом за змістовим модулем 1	12
<i>Змістовий модуль 2.</i> Прикладний інструментарій розвитку бізнесу	
Тема 2.1. Розвиток бізнесу та агробізнесу на різних етапах його життєвого циклу. Концепція розвитку бізнесу та агробізнесу. Системний підхід до визначення моделей розвитку бізнесу та агробізнесу зокрема. Життєвий цикл в розвитку бізнесу.	4
Тема 2.2. Інновації в розвитку агробізнесу. Різновиди	4

інновацій в сфері розвитку бізнесу. Передумови здійснення, цілі та результати інноваційної діяльності. Розробка та реалізація продуктивних інновацій. Розробка та реалізація проектів виходу на нові ринки.	
Тема 2.3. Бізнес-модель: формування та трансформація. Формування бізнес-моделі. Бізнес-стейкхолдери та їх інтереси. Ціннісна пропозиція – ключова ланка бізнес-моделі. Комунікація в бізнес-моделі. Фінансова модель бізнесу.	4
Разом за змістовим модулем 2	12
<i>Змістовий модуль 3.</i> Прогнозування та оцінка ефективності розвитку бізнесу	
Тема 3.1. Розвиток теорії результативності діяльності підприємства. Понятійний апарат ефективності та результативності діяльності підприємства. Генезис розвитку теорій ефективності. Напрямки розвитку теорії результативності та їх ідентифікація.	2
Тема 3.2. Методичний базис вимірювання результативності діяльності підприємництва. Критерії результативності та ефективності: систематизація та взаємозв'язок. Принципи оцінювання результативності. Метрики оцінки результативності.	2
Тема 3.3. Ділова репутація та конкурентна позиція агробізнесу. Ділова репутація в агробізнесі. Репутаційний капітал бізнесу. Конкурентна позиція як результат розвитку бізнесу.	2
Разом за змістовим модулем 3	6
Всього	30

6.3 Самостійна робота

Окрім читання лекцій викладачем передбачається вивчення основної та додаткової літератури з курсу, яка пропонується аспірантам у якості проведення самостійної роботи. Самостійна робота аспірантів є найважливішою складовою частиною навчальної роботи і призначена для досягнення наступних цілей: закріплення і поглиблення отриманих знань, умінь і навичок; підготовка до практичних занять, складання модулів та іспитів; формування культури розумової праці і самостійності в пошуку та пошуку нових знань. Слід наголосити, що самостійна робота аспірантів приносить результати лише тоді, коли вона є цілеспрямованою, систематичною і планомірною. Формами самостійної роботи здобувачів є вивчення наукової літератури – монографій, періодичних наукових видань в області економіки та аграрної, зокрема, та статистичних матеріалів, рекомендованих викладачем.

6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

Розробка індивідуального завдання (Simulation project)

Для здобувачів передбачено вибірккові індивідуальні завдання, які виконуються у вигляді розрахунково-аналітичної роботи, роботи науково-дослідного характеру за темою дисертації.

Тематика індивідуальних робіт узгоджується з викладачем та підпорядковується проблематиці дисципліни і науковому напряму дослідження здобувача.

Усі індивідуальні роботи проходять перевірку на плагіат. У разі порушення здобувачем принципів академічної доброчесності, робота не оцінюється.

Індивідуально аналітично-розрахункова робота включає збір, систематизацію та аналіз даних про стан і динаміку певної проблемної сфери, що досліджується. Автор має показати володіння відповідним аналітичним інструментарієм, продемонструвати вміння збирати, обробляти вихідні дані, робити аналітичні висновки та прогнози щодо досліджуваної проблеми.

Робота науково-дослідного характеру за темою дисертації передбачає виконання дослідження в межах однієї з структурних частин дисертації здобувача, якщо це відповідає проблематиці навчальної дисципліни. План такої роботи узгоджується з науковим керівником здобувача і викладачем, який веде курс. Орієнтовними змістовними елементами роботи є:

- огляд наукових публікацій за обраною тематикою;
- систематизація понятійно-категоріального апарату досліджуваної сфери та побудова «карт понять і категорій»;
- розроблення авторського підходу до вирішення окремого дослідницького завдання у формі методичних (практичних) рекомендацій;
- підготовка наукової публікації (статті, доповіді на наукову конференцію тощо).

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час лекційних годин використовується: слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, ілюстративна-роздатковий матеріал, міні-лекція.

Під час практичних заняття використовуються: робота в малих групах, мозкові атаки, презентації, метод проектної роботи.

При написанні індивідуально-дослідної роботи а також при виконанні самостійної роботи використовується дослідницький метод.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Вивчення дисципліни здобувачами ступеня РНД використовуються різні форми контролю: поточний, проміжний, підсумковий. Оцінка рівня оволодіння навчальною дисципліною відбувається за підсумками всіх видів контролю за бально-рейтинговою системою.

У період вивчення дисципліни аспірантами використовуються різні форми контролю: поточний – проводиться при перевірці виконання завдань: для практичних робіт під час семінарів; завдання для самостійної роботи; завдання для домашньої роботи. Поточний контроль здійснюється під час опитування в навчальній аудиторії і результатами виконання самостійної та домашньої роботи, під час обговорення параграфів підручників та навчальних посібників, наукових праць, рекомендованих для вивчення конкретної теми. Опитування проводиться за списком здобувачів (вибірково), практичні завдання перевіряються в суцільному порядку по мірі надання.

Проміжний – перевірка трьох модульних контрольних робіт;

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи аспірантів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у письмовій формі та у формі тестування.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється здобувачами у журнал академічної групи після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль знань відбувається на іспиті.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність здобувача в дискусії.

Оцінку на практичному занятті здобувач отримує за виконані розрахункові роботи, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного контролю оцінювання здійснюється за правильність відповідей на запитання та обґрунтовану відповідь на розгляд практичного кейсу, підсумкового контролю – засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо певно орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що аспірант не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих здобувачем оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$\text{БПК} = \frac{\text{САЗ} \times \text{max ПК}}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих здобувачем оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність здобувача на занятті у формулі приймається як «0».

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «іспит»

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Іспит	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	20	10	20	10	30	100

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

При здійсненні освітнього процесу з дисципліни «Бізнес-економіка» використовуються інформаційні технології, які включають (комп'ютери, програмне забезпечення та мережі), необхідні для управління інформацією (створення, зберігання, управління, передача та пошук інформації):

технічні засоби: комп'ютерна техніка та засоби зв'язку (ноутбук, проектор, екран, USB-накопичувачі та ін.);

комунікаційні засоби (перевірка домашніх завдань та консультування через електронну пошту);

організаційно-методичне забезпечення (електронні книги, статті та навчально-методичні матеріали, комп'ютерне тестування, використання електронних мультимедійних презентацій при проведенні лекційних і семінарських занять (Microsoft Office – Excel, Power Point, Word, пошукові системи, електронна пошта та ін.).

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Кривов'язюк І.В. Економічна діагностика К.: Центр учбової літератури, 2013. 456 с.
2. Востряков О.В., Гребешкова О.М. Стратегічне управління підприємством: бізнес-курс : Навчальний посібник. К. : КНЕУ, 2014. 211 с.
3. Іванова В.В. Планування і контроль на підприємстві: навчальний посібник 2-е видання. Суми : Університетська книга, 2019. 443 с.
4. Планування діяльності підприємства: навчальний посібник / А.Ф. Бурик, О.М. Світовий, О.Г. Мачушенко та ін. К. : Центр учбової літератури, 2017. 260 с.
5. Педько А. Основи підприємництва і бізнес-культури : навчальний посібник. А. Педько К.: Центр навчальної літератури, 2020. 168 с.

Додаткова література

1. Гребешкова О.М., Махова Г.В. Стратегічні партнерства підприємств: Навчальний посібник. К.: КНЕУ, 2012.
2. Дерев'янку О.Г. Репутаційний менеджмент підприємств: теорія, методологія, практика: монографія. Київ : БВ, 2016. 471 с.
3. Пекар В. Різнобарвний менеджмент. Х.: Folio, 2016. 280 с.
4. Шаповалова Т.В. Планування та інновації в соціальному розвитку: навчальний посібник. Львів : Вид-во Львівської політехніки, 2017. 148 с.

5. Ковшун Н.Е. Аналіз та планування проектів : підручник для с-тів. К.: Центр навч. літ, 2011. 415 с.
6. Артамонова Н.С. Акулюшина М.О. Управління витратами: навчальний посібник. Київ, 2018. 116 с.
7. Понедільчук Т.В. Model Scenarios of Sustainable Development Strategy in the Formulation of Mechanisms for Enterprise Support Resources / Liliya Filipishyna, Larysa Hryshyna, Iryna Zhuvahina, Tetiana Ponedilchuk, Igor Paska // *Intelektinē ekonomika*. 2020. 14 (1). P. 31-44.
8. David Bach *Economix: How and Why Our Economy Works (and Doesn't Work) in Words and Pictures: How and Why Our Economy Works (and Doesn't Work) in Words and Pictures*. Harry N. Abrams, 2012. 304 p
9. Понедільчук Т.В. Ефективність використання сучасних методів управління витратами на підприємствах / І.М. Паска, В.С. Заболотний. *Научен вектор на Балканите*, 2020. Т5. №1(11). С. 59-63.
10. Артамонова Н.С. Акулюшина М.О. Управління витратами: навчальний посібник. Київ, 2018. 116 с.

Дистанційні курси та інформаційні ресурси

1. Ковшун Н.Е. Аналіз та планування проектів : підручник для студентів. К.: Центр навч. літ, 2011. 415 с. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Довідник ЦРУ з країн світу. URL : <http://www.cia.gov/library/publications/the-orldfactbook/rankorder/2102rank.html>
3. Міжнародний центр перспективних досліджень. URL : <http://www.icps.com.ua/index.html>
4. Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України. URL : <http://www.niss.gov.ua/presentation.html>
5. Комунікаційні інструменти для побудови репутації: онлайн-курс. Prometheus. Тривалість курсу 4 тижні. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/NaUKMA/CI101/2014_T1/about
6. Наука повсякденного мислення: онлайн-курс. Prometheus. Тривалість курсу 13 тижнів. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/UQx/THINK101/2016_T2/about
7. Корпоративна соціальна відповідальність: онлайн-курс. 1+1 Media. URL: <https://www.youtube.com/playlist?list=PLcZUWCUo1LLn3vCYguxlMBRXsdEaJO-ST>
8. Дизайн-мислення для інновацій : онлайн-курс. Prometheus. Тривалість курсу 5 тижнів. https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+DTI101+2017_T3/about
9. Стратегічне мислення. ВУМ online. Тривалість курсу 29 занять. URL: <https://vumonline.ua/course/strategic-thinking/>

10. Інтегральна динаміка. Еволюція мислення, лідерства, економіки і політики. ВУМ online. Тривалість курсу 16 занять. URL: <https://vumonline.ua/course/integral-dynamics>

11. Креативне мислення. ВУМ online. Тривалість курсу 19 занять. URL: <https://vumonline.ua/course/creative-thinking/>